

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 oktober 2002

WETSONTWERP

**ter bestrijding van discriminatie en tot
wijziging van de wet van 15 februari 1993
tot oprichting van een Centrum
voor gelijkheid van kansen en voor
racismebestrijding**

AMENDEMENT

voorgesteld na de indiening van het verslag

Nr. 144 VAN DE HEER **ARENS**

Art. 5bis (nieuw)

**In hoofdstuk II van het wetsontwerp, een artikel
5bis invoegen, luidend als volgt :**

«Art. 5bis.— *Verschillen in behandeling op grond van leeftijd vormen geen discriminatie indien zij objectief en redelijk worden gerechtvaardigd door een legitiem doel, met inbegrip van legitieme doelstellingen van het beleid op het terrein van de werkgelegenheid, de arbeidsmarkt of de beroepsopleiding, en de middelen voor*

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1578/ (2001/2002) :**

- 001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002 : Advies van de Raad van State.
- 003 tot 007 : Amendementen.
- 008 : Verslag.
- 009 : Tekst aangenomen door de commissie.
- 010 : Amendement.
- 011 : Aanvullend verslag.
- 012 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 octobre 2002

PROJET DE LOI

**tendant à lutter contre la discrimination
et modifiant la loi du 15 février 1993
créant un Centre pour l'égalité
des chances et la lutte contre le racisme**

AMENDEMENT

présenté après le dépôt du rapport

N° 144 DE M. **ARENS**

Art. 5bis (nouveau)

**Au chapitre II du projet de loi, ajouter un nouvel
article 5bis, rédigé comme suit:**

«Art. 5bis.— *Des différences de traitement fondées sur l'âge ne constituent pas une discrimination lorsqu'elles sont objectivement et raisonnablement justifiées par un objectif légitime, notamment par des objectifs légitimes de politique de l'emploi, du marché du travail et de la formation professionnelle, et que les*

Documents précédents :

Doc 50 **1578/ (2001/2002) :**

- 001 : Projet transmis par le Sénat.
- 002 : Avis du Conseil d'Etat.
- 003 à 007 : Amendements.
- 008 : Rapport.
- 009 : Texte adopté par la commission.
- 010 : Amendement.
- 011 : Rapport complémentaire.
- 012 : Texte adopté par la commission.

het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

Dergelijke verschillen in behandeling kunnen onder meer omvatten :

1° Het creëren van bijzondere voorwaarden voor toegang tot arbeid en beroepsopleiding, van bijzondere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden, met inbegrip van voorwaarden voor ontslag en beloning voor jongeren, oudere werknemers en werknemers met personen ten laste, teneinde hun opnemings in het arbeidsproces te bevorderen, en hun bescherming te verzekeren.

2° De vaststelling van minimumvoorwaarden met betrekking tot leeftijd, beroepservaring of -anciënniteit in een functie voor toegang tot de arbeid of bepaalde daaraan verbonden voordelen.

3° De vaststelling van een maximumleeftijd voor aanwerving, gebaseerd op de opleidingseisen voor de betrokken functie of op de noodzaak van een aan pensioering voorafgaand redelijk aantal arbeidsjaren.

4° De vaststelling, in ondernemings- en sectoriële regelingen inzake sociale zekerheid, van een toetredingsleeftijd of van een leeftijd voor het verkrijgen van het recht op pensioen- of invaliditeitsuitkeringen, inclusief de vaststelling van verschillende leeftijden voor werknemers of voor groepen of categorieën werknemers, in de ondernemings- en sectoriële regelingen inzake sociale zekerheid, en het gebruik, in het kader van die regelingen, van leeftijdscriteria in de actuariële berekeningen, vormt geen discriminatie op grond van leeftijd, mits dat niet leidt tot discriminatie op grond van geslacht.».

VERANTWOORDING

Die uitzondering op het beginsel van de gelijke behandeling is opgenomen in artikel 6 van Richtlijn 2000/78 betreffende de verschillen in behandeling op grond van leeftijd.

Als gevolg van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak «Brandt-Nielsen» dient de wetgever uitdrukkelijk te voorzien in elke afwijking inzake gelijke behandeling die verband houdt met de arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd. De rechtszekerheid vereist dus dat een dergelijke afwijking uitdrukkelijk in de Belgische wet wordt vastgesteld.

Voorts heeft artikel 6 van de richtlijn de verdienste een concrete en als voorbeeld geldende inhoud te geven aan de omstandigheden die de uitzondering op de gelijkheid van behandeling rechtvaardigen. Het zou jammer zijn, mocht die inhoud niet in het wetsvoorstel worden overgenomen. Het abstracte karakter van het wetsontwerp terzake kan nadelig zijn voor alle

moyens de réaliser cet objectif sont appropriés et nécessaires.

Ces différences de traitement peuvent notamment comprendre :

1° La mise en place de conditions spéciales d'accès à l'emploi et à la formation professionnelle, d'emploi et de travail, y compris les conditions de licenciement et de rémunération, pour les jeunes, les travailleurs âgés et ceux ayant des personnes à charge, en vue de favoriser leur insertion professionnelle ou d'assurer leur protection.

2° La fixation de conditions minimales d'âge, d'expérience professionnelle ou d'ancienneté dans l'emploi, pour l'accès à l'emploi ou à certains avantages liés à l'emploi.

3° La fixation d'un âge maximum pour le recrutement, fondée sur la formation requise pour le poste concerné ou la nécessité d'une période d'emploi raisonnable avant la retraite.

4° Ne constitue pas une discrimination fondée sur l'âge la fixation, pour les régimes professionnels de sécurité sociale, d'âges d'adhésion ou d'admissibilité aux prestations de retraite ou d'invalidité, y compris la fixation, pour ces régimes, d'âges différents pour les travailleurs ou des groupes ou des catégories de travailleurs et l'utilisation, dans le cadre de ces régimes, de critères d'âge dans les calculs actuariels, à condition que cela ne se traduise par des discriminations fondées sur le sexe.».

JUSTIFICATION

Cette exception au principe de l'égalité de traitement est prévue par l'article 6 de la Directive s'agissant des différences de traitement liées à l'âge.

Suite à l'arrêt de la Cour de Justice de la Communauté européenne dans l'affaire «Brandt-Nielsen», toute dérogation liée aux contrats à durée indéterminée en matière d'égalité de traitement doit être expressément prévue par le législateur. La sécurité juridique postule donc que pareille dérogation soit explicitement prévue par la loi belge.

Par ailleurs, l'article 6 de la Directive a le mérite de donner un contenu concret et exemplatif quant aux circonstances justifiant l'exception à l'égalité de traitement. Il serait regrettable que le projet de loi ne reprenne pas un tel contenu. Le caractère abstrait du projet de loi en cette matière peut être préjudiciable pour toutes les parties. Force est également de constater que

partijen. Tevens moet worden geconstateerd dat artikel 2, § 5, van het wetsontwerp betrekking heeft op een verschillende behandeling op grond van bekwaamheidsvereisten. Geen rekening houden met de verschillen in behandeling inzake leeftijd zou zeker inconsequent zijn.

Wat de inhoud betreft, berusten de gevallen waarin verschillen in behandeling op grond van leeftijd gerechtvaardigd zouden zijn op een vaststaande ontstaansgeschiedenis, ongeacht of het gaat om regelingen van conventioneel vervroegd pensioen, regelingen van tijdskrediet of leeftijdsgebonden salarisschalen.

Ten slotte beantwoordt de invoeging van artikel 6 van de richtlijn in het onderhavige wetsontwerp aan een algemene wens van de Nationale Arbeidsraad, als men onder meer denkt aan de talrijke maatregelen die voorzien in verschillen in behandeling op grond van de leeftijd (CAO 77, CAO 17, CAO 46, CAO 43 enzovoort).

l'article 2, § 5, du projet de loi vise l'exception d'une différence de traitement s'agissant d'exigences professionnelles. Ne pas tenir compte des différences de traitement en matière d'âge relèverait d'une incohérence certaine.

Quant au fond, les hypothèses dans lesquelles des différences de traitements fondés sur l'âge seraient justifiées s'appuient sur un historique certain qu'il s'agisse de système de prépension conventionnelle, de systèmes de crédit-temps ou de barèmes liés à l'âge (...).

Enfin, l'insertion de l'article 6 de la Directive dans le projet de loi en question correspond à une volonté commune exprimée au niveau du Conseil National du Travail si l'on considère notamment les nombreuses mesures prévoyant des différences de traitement sur base de l'âge (CCT 77, CCT 17, CCT 46, CCT 43, ...).

Joseph ARENS (cdH)